

Nyt nationalregnskab

Sammenfatning

Det nye produktionsbaserede nationalregnskab giver overblik over samfundsøkonomien. Samtidig giver statistikken et billede af samspillet mellem erhverv, husholdninger og udenrigsøkonomien. Tallene er opgjort efter FN's internationale retningslinjer, hvilket nu gør det muligt, at sammenligne den grønlandske økonomi med andre lande.

Bruttonationalprodukt I 2004 var den samlede værdi af produktionen på 17.033 mio. kr. Forbrug i produktionen androg 8.080 mio. kr. Endelig udgjorde produktskatter (netto) 279 mio. kr. Hermed kan bruttonationalproduktet (BNP) opgøres til 9.231 mio. kr. svarende til ca. 162.000 pr. indbygger.

Dette fremgår af publikationen *"Produktionsbaseret nationalregnskab 2004"*, som Grønlands Statistik netop har offentliggjort på sin hjemmeside www.stat.gl.

Oversigt Nationalregnskabets hovedposter 2004

	Mio.kr.	Kr. pr. indbygger
1. Bruttonationalprodukt (BNP)	9.231	162.000
2. Aflønning af ansatte fra udlandet, netto	-261	-5.000
3. Formueindkomst fra udlandet, netto	-50	-1.000
4. Bruttonationalindkomst (1+2+3), BNI	8.920	156.000
5. Løbende overførsler fra udlandet, netto	3.911	69.000
6. Disponibel bruttonationalindkomst (4+5)	12.831	225.000

I første kvartal 2010 forventer Grønlands Statistik at offentliggøre data for flere år, bagudrettede såvel som for mere aktuelle år. Samtidig vil der blive etableret et system til beregning af tallene i faste priser. Beregning af faste priser gør det muligt at opgøre den årlige realvækst i BNP, og dermed beskrive den aktuelle konjunkturudvikling.

Indholdsfortegnelse

	Sammenfatning	1
Oversigt 1	Nationalregnskabets hovedposter 2004	1
	Indholdsfortegnelse	2
Kapitel 1	Indledning	3
Kapitel 2	Hovedresultater	4
Oversigt 2	Forsyningsbalancen 2004	4
Kapitel 3	Analysemuligheder	5
Figur 1	Erhvervenes produktion i pct. af den samlede produktionsværdi	5
Oversigt 3	Privatforbrugets underkomponenter 2004	6
Figur 2	Det private forbrug opdelt efter konsumgrupper (COICOP)	6
Oversigt 4	Det offentlige forbrugs underkomponenter 2004	7
Oversigt 5	Investeringer	7
Oversigt 6	Forsyningsbalancen 2004 i procent af BNP	7
Kapitel 4	Kilder og metoder	8
Kapitel 5	Tabeller	9
Tabel 1	Konto for varer og tjenester, løbende priser (mio. kr.)	9
Tabel 2	Konto for produktion, løbende priser (mio. kr.)	9
Tabel 3	Konto for indkomstdannelse, løbende priser (mio. kr.)	9
Tabel 4	Konto for allokering af primær indkomst, løbende priser (mio. kr.)	9
Tabel 5	Konto for fordeling af sekundær indkomst, løbende priser (mio. kr.)	10
Tabel 6	Konto for anvendelse af disponibel indkomst, løbende priser (mio. kr.)	10
Tabel 7	Konto for kapital, løbende priser (mio. kr.)	10

---

1. Indledning

I 2004 bad Hjemmestyret Bent Thage (daværende afdelingsdirektør i Danmarks Statistik med ansvar for det danske nationalregnskab) om, at vurdere kvaliteten af det grønlandske nationalregnskab og komme med anbefalinger til videreudviklingen af dette. Det mundede ud i en rapport, der anbefalede udarbejdelse af et produktionsbaseret nationalregnskab, dvs. et nationalregnskab primært baseret på oplysninger fra grønlandske produktionsvirksomheders regnskaber. Anbefalingen førte til, at Grønlands Statistik i foråret 2006 fik tilført økonomiske midler til påbegyndelse af arbejdet. *Bench mark året*, hvor der gås i dybden med alle beregninger og etableres særlige undersøgelser, blev sat til 2004. Resultaterne for 2004 foreligger nu.

I første kvartal 2010 forventer Grønlands Statistik at offentliggøre data for flere år, bagudrettede såvel som for mere aktuelle år. Samtidig vil der blive etableret et system til beregning af tallene i faste priser. Beregning af faste priser gør det muligt at opgøre den årlige realvækst i BNP, og dermed beskrive den aktuelle konjunkturudvikling.

Tabeller Nationalregnskab opstilles ofte på kontoform. Det grønlandske nationalregnskab for 2004 er opstillet efter løbende konti i tabel 1-7 bagest i pressemeddelelsen.

Input-output tabellen Det produktionsbaserede nationalregnskab giver mulighed for opstilling af input-output tabeller, der gør det muligt at beskrive samfundets produktionsstruktur. Tabellen foreligger for 2004, og kan opfattes som en yderligere specifikation af nationalregnskabets hovedtal for produktion og anvendelse af varer og tjenester. Input-output tabellen i sin mest detaljerede form udgives i slutningen af oktober 2009.

2. Hovedresultater

Nationalregnskabets hovedposter fremgår af oversigt 1 på forsiden.

Bruttonationalprodukt I 2004 var den samlede værdi af produktionen på 17.033 mio. kr. Forbrug i produktionen androg 8.080 mio. kr. Endelig udgjorde produktskatter (netto) 279 mio. kr. Hermed kan bruttonationalproduktet (BNP) opgøres til 9.231 mio. kr. svarende til ca. 162.000 pr. indbygger. Det er en anelse lavere end den tidligere opgørelse af BNP for 2004. Ifølge den tidligere opgørelse, som var baseret på tal for indkomster, var BNP på 9.855 mio. kr. i 2004. På grund af store forskelle i kildegrundlag og metoder, gøres der ikke forsøg på at forklare forskellene mellem de gamle og de nye tal.

Bruttonationalindkomst Bruttonationalindkomsten (BNI) angiver et lands samlede indkomster. BNI beregnes på baggrund af BNP korrigeret for lønninger betalt af grønlandske arbejdsgivere til udenlandske lønmodtagere, formueindkomster fra udlandet (netto) samt produktions- og importskatter fra udlandet. I 2004 androg BNI 8.920 mio. kr. svarende til ca. 156.000 kr. pr. indbygger.

Disponibel bruttonationalindkomst Den disponible bruttonationalindkomst beregnes som BNI tillagt løbende overførsler fra udlandet (netto). Det drejer sig primært om bloktilskuddet, andelen af Nationalbankens overskud samt overførsler fra EU. I 2004 var den disponible bruttonationalindkomst 12.831 mio. kr. svarende til ca. 225.000 kr. pr. indbygger.

Forsyningsbalancen Det nye nationalregnskab gør det muligt at opstille en forsyningsbalance, der viser, hvordan BNP og importen fordeler sig på endelige anvendelseskategorier. Tallene fremgår af oversigt 2.

Oversigt 2. Forsyningsbalancen 2004

	Mio. kr.	Pct. af BNP	Kr. pr. indbygger
Privat forbrugsudgift	4.557	51	80.000
Offentlig forbrugsudgift	5.076	57	89.000
Faste bruttoinvesteringer	1.763	20	31.000
Import af varer og tjenester	5.325	59	94.000
Eksport af varer og tjenester	3.160	35	56.000

Privat forbrug Som noget nyt foreligger der nu en beregning af det samlede private forbrug. I 2004 udgjorde det samlede private forbrug 4.557 mio. kr. svarende til ca. 80.000 kr. pr. indbygger.

Faste bruttoinvesteringer Opstillingen af det produktionsbaserede nationalregnskab har endvidere gjort det muligt at beregne en samlet opgørelse af de faste bruttoinvesteringer. I 2004 udgjorde de faste bruttoinvesteringer 1.763 mio. kr. Det svarer til ca. 20 pct. af BNP.

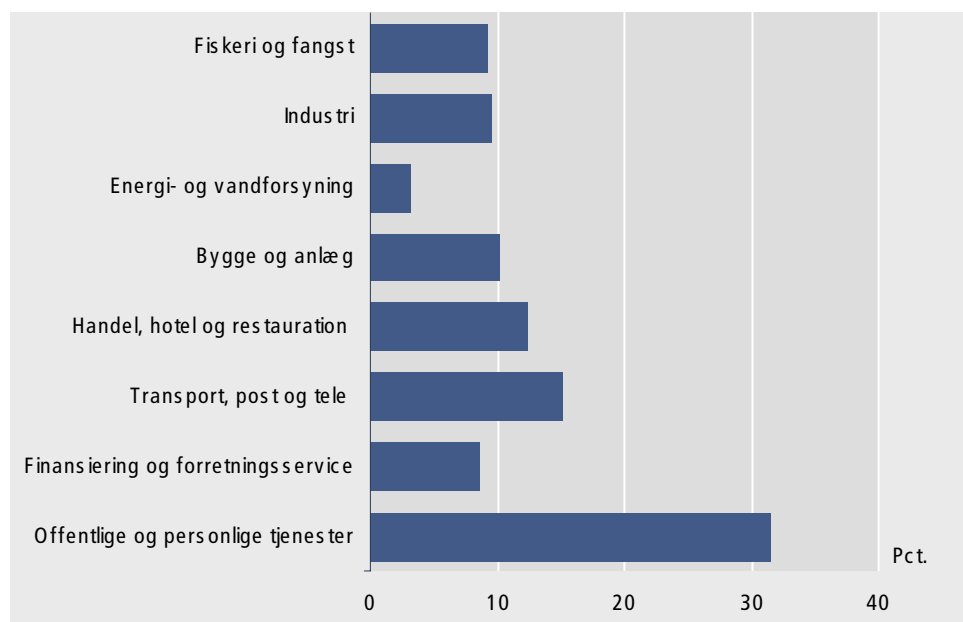
3. Analysemuligheder

Mange muligheder De nye tal giver mulighed for at analysere samfundsøkonomien og sammenligne den med andre lande. I det følgende gives eksempler på sådanne analysemuligheder.

3.1 Erhvervsstrukturen

Erhvervsgrupperinger I det nye nationalregnskab grupperes selskaber og institutioner i 32 hovedbrancher. Den samlede produktion fordelt på disse hovedbrancher danner udgangspunkt for en analyse af erhvervsstrukturen. For overskuelighedens skyld er flere af disse hovedbrancher slået sammen i figur 1.

Figur 1. Erhvervenes produktion i pct. af den samlede produktionsværdi

Erhvervet *Offentlige og personlige tjenester* er det største erhverv og tegner sig for ca. en tredjedel samfundets produktion. Erhvervet består af produktion af offentlige serviceydelser vedr. administration, sundhed og undervisning mm.

Øvrige erhverv *Transport, post og tele* står for ca. 15 pct. af den samlede produktion. *Fiskeri og fangst* samt *Industri* står begge for knap 10 pct. af produktionen. Det skal her bemærkes, at fabriksanlæg der forarbejder fisk og skaldyr, er placeret under *Industri*.

3.2 Det private forbrug

Privat forbrugsudgift De private forbrugsudgifter består af husholdningernes udgifter til køb af varer og tjenester til direkte forbrug. Der opdeles i følgende kategorier:

Husholdningernes forbrug på grønlandsk område Husholdningernes forbrug på grønlandsk område omfatter forbruget i Grønland, uanset om det er afholdt af grønlandske residerter eller ikke-residerter. Forbruget opdeles på forbrugsgrupper (fødevarer, beklædning mv.) samt efter varighed. Opdelingen af forbruget på grupper følger klassifikationen COICOP (Classification of Individual Consumption according to Purpose), som er en integreret del af nationalregnskabssystemet SNA93.

Turistindtægter Turistindtægter dækker udenlandske turisternes forbrug i Grønland. Definitionen af en turist følger anbefalingen fra WTO. En turist omfatter dermed turister i traditionel forstand samt personer på rejse med forretningsformål mv.

Turistudgifter Turistudgifter dækker grønlandske turisters forbrug i udlandet.

NPISH Forbruget i de såkaldte NPISH'er (non-profit institutions serving households) omfatter forbruget i kulturelle, religiøse og selskabelige foreninger, fagforeninger mm.

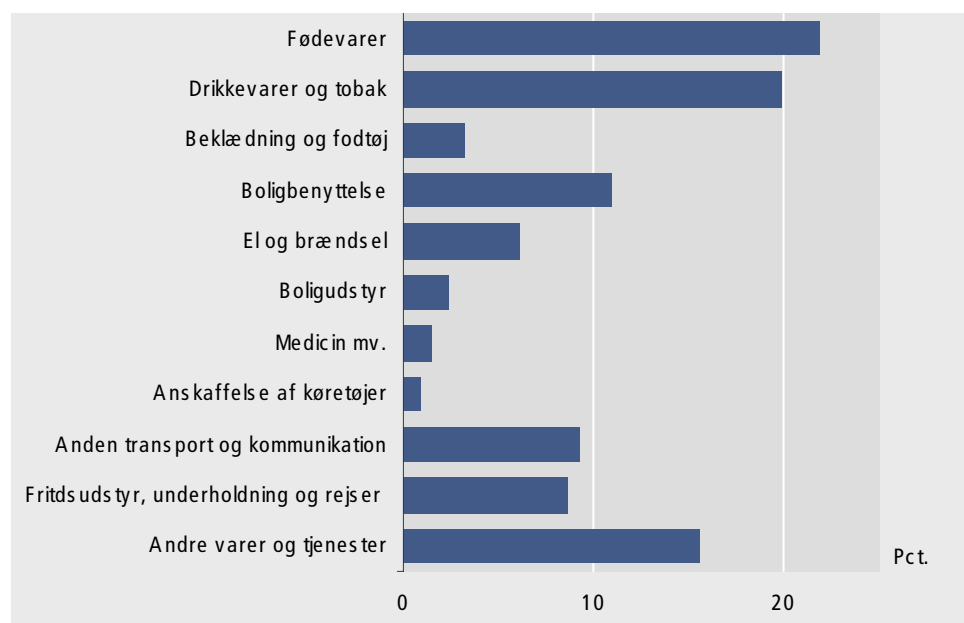
I oversigt 3 vises sammenhængen mellem de forskellige private forbrugsbegreber.

Oversigt 3. **Privatforbrugets underkomponenter 2004**

	Mio.kr.
1. Husholdningernes forbrug på grønlandsk område .	4.338
2. –Turistkorrektion	-200
3. = Husholdningernes forbrug i alt	4.538
4. +Forbrug i NPISH'er	19
5. = Privat forbrug i alt	4.557

I figur 2 er privatforbruget på grønlandsk område opdelt i 11 hovedgrupper. Posterne *Fødevarer* og *Drikkevarer og tobak* står hver især for omkring 20 pct. af forbruget. Den tredjestørste post *Andre varer og tjenester* dækker bl.a. over udgifter afholdt på hoteller og restauranter.

Figur 2. **Det private forbrug opdelt efter konsumgrupper (COICOP)**

3.3 Det offentlige forbrug

Størrelsen af det samlede offentlige forbrug har længe været beregnet i forbindelse med opgørelsen af de offentlige finanser. Det nye er, at det offentlige forbrug opdeles i en række underkomponenter, som hver især har særlig analytisk interesse.

Kollektivt forbrug Det kollektive forbrug omfatter tjenester, som det offentlige stiller gratis til rådighed for befolkningen og hvor det ikke er muligt at henføre forbruget til enkeltpersoner. Eksempler på sådanne tjenester er den offentlige administration indenfor hjemmestyre [nu selvstyre] og kommuner.

Individuelt forbrug, ikke-markedsmæssigt Det individuelle ikke-markedsmæssige forbrug stilles ligeledes gratis til rådighed, men kan henføres til enkeltpersoner fx tjenester indenfor sundhed og undervisning.

*Individuelt forbrug,
markedsmæssigt*

Det individuelle markeds-mæssige forbrug består af varer, som det offentlige køber på markedet, og stiller gratis til rådighed for befolkningen, uden at der ligger en offentlig produktion bag. Eksempler herpå er medicin formidlet via det offentlige samt hjælpemidler som fx kørestole.

I oversigt 4 vises de enkelte forbrugskomponenter.

Oversigt 4. **Det offentlige forbrugs underkomponenter 2004**

	Mio.kr.
1. Det offentlige forbrug i alt	5.076
2. heraf kollektivt forbrug	2.067
3. heraf individuelt forbrug, ikke- markeds-mæssigt ..	3.004
4. heraf individuelt forbrug, markeds-mæssigt	5

Faktisk individuelt forbrug

Faktisk individuelt forbrug er summen af private forbrugsudgifter og offentlige individuelle forbrugsudgifter. Ved internationale sammenligninger af forbruget bør denne faktisk individuelt forbrug vælges som sammenligningsgrundlag frem for private forbrugsudgifter. På denne mådetages der højde for eventuelle ændringer i fordelingen af betalingen mellem husholdningerne og offentlig forvaltning og service.

3.4 Faste bruttoinvesteringer

Investeringsbegrebet

De faste bruttoinvesteringer angiver de samlede investeringer i et samfund. Faste bruttoinvesteringer udgøres af de faste investeringer (netto) samt lagerforøgelser.

Oversigt 5. **Investeringer**

	Mio.kr.
Investeringer i bygninger og anlæg	1.298
Investeringer i transportmidler	209
Investeringer i maskiner og inventar	963
Investeringer i mineral efterforskning	87
Investeringer i computer software	12
Faste bruttoinvesteringer	2.570
Lagerændring, særlige varer	-117
Anskaffelse af værdigenstande, netto	2
Bruttoinvesteringer	2.454

3.5 Internationale sammenligninger

Det produktionsbaserede nationalregnskab giver mulighed for at sammenligne den grønlandske økonomi med andre landes. Herunder gives eksempler på mulige sammenligninger.

Oversigt 6. **Forsyningsbalancen 2004 i procent af BNP**

	Grønland	Danmark
Privat forbrugsudgift	51	49
Offentlig forbrugsudgift	57	26
Faste bruttoinvesteringer	20	21
Import af varer og tjenester	59	49
Eksport af varer og tjenester	35	51

I oversigt 6 vises forsyningsbalancen i pct. af BNP for Grønland og Danmark. Den største forskel mellem den danske og grønlandske samfundsøkonomiske struktur mellem består i størrelsen af den offentlige forbrugsudgift. I Danmark udgør den offentlige forbrugsudgift 26 pct. af BNP. I Grønland udgør den offentlige forbrugsudgift 57 pct. af BNP. Forsyningsbalancen for 2004 illustrerer endvidere, at Grønland er særlig afhængig af import af varer og tjenester, mens Danmark omvendt har en større eksport i forhold til BNP.

4. Kilder og metoder

Nationalregnskabet bygger i princippet på al tilgængeligt kildemateriale, der afstemmes i forhold til hinanden. De vigtigste kilder ved denne opgørelse er:

- Officielle regnskaber på selskaber
- Skatteregnskaber
- Udenrigshandelsstatistikken for varer
- Betalingsbalancestatistikken
- Offentlige finanser

I forbindelse med offentliggørelse af data for årene 2003-2005 udarbejdes en uddybende dokumentation for kilder og metoder for det produktionsbaserede nationalregnskab.

Revision Revision af tallene for 2004 kan forekomme i forbindelse med en samlet offentliggørelse for 2003-2005.

5. Tabeller

Tabel 1. **Konto for varer og tjenester, løbende priser (mio. kr.)**

	ENS-kode	2004
1 Produktion	P.1	17.033
5 Produktskatter minus produktsubsidier	D.21-D.31	279
8 Import af varer og tjenester	P.7	5.325
9 Tilgang i alt (1+5+8)		22.637
12 Forbrug i produktionen	P.2	8.080
13 Forbrugsudgift	P.3	9.633
14 Privat forbrugsudgift		4.557
15 Offentlig forbrugsudgift		5.076
16 - heraf offentlig individuel forbrugsudgift	P.31	3.009
17 - heraf offentlig kollektiv forbrugsudgift	P.32	2.067
18 Faste bruttoinvesteringer mv.	P.51+P.53	1.881
19 Lagerforøgelse	P.52	(117)
20 Eksport af varer og tjenester	P.6	3.160
21 Anvendelse i alt (12+13+18+19+20)		22.637

Anm: ENS-koden følger det Europæiske Nationalregnskabssystem, ENS 1995. Denne kode gør det muligt, at sammenligne de enkelte poster med andre lande der følger ENS 1995.

Tabel 2. **Konto for produktion, løbende priser (mio. kr.)**

	ENS-kode	2004
1 Produktion	P.1	17.033
2 Produktskatter minus produktsubsidier	D.21-D.31	279
3 Tilgang fra Grønland i alt (1+2)		17.312
4 Forbrug i produktionen	P.2	8.080
5 Bruttonationalprodukt BNP (3-4)	B.1*g	9.232
6 Forbrug af fast realkapital	K.1	-
7 Nettonationalprodukt, NNP (5-6)	B.1*n	-

Tabel 3. **Konto for indkomstdannelse, løbende priser (mio. kr.)**

	ENS-kode	2004
1 Bruttonationalprodukt BNP	B.1*g	9.232
2 Produktskatter minus produktsubsidier	D.21-D.31	279
3 Bruttoværditilvækst (1-2)	B.1g	8.953
4 Andre produktskatter minus -subsidier	D.29-D.39	25
5 Bruttofaktorindkomst, BFI (3-4)		8.928
6 Aflønning af ansatte (residente producenters udgifter)	D.1	6.860
7 Bruttooverskud af prod. og blandet indk. (5-6)	B.2g-B.3g	2.068

Tabel 4. **Konto for allokering af primær indkomst, løbende priser (mio. kr.)**

	ENS-kode	2004
1 Bruttooverskud af produktionen og blandet indkomst	B.2g-B.3g	2.068
2 Aflønning af ansatte (modtaget af residenter lønmodtagere)	D.1	6.860
3 Produktions- og importskatter minus -subsidier	D.2-D.3	304
4 Formueindkomst fra udlandet, netto	D.4	(311)
5 Bruttonationalindkomst, BNI (1+2+3+4)	B.5*g	8.921

Tabel 5. **Konto for fordeling af sekundær indkomst, løbende priser (mio. kr.)**

	ENS-kode	2004
1 Bruttonationalindkomst, BNI	B.5*g	8.921
2 Løbende indkomst- og formueskatter mv. fra udlandet, netto	D.5	3.911
3 Soc. bidrag og ydelser samt andre løb. overf. fra udl., netto	D.6+D.7	-
4 Disponibel bruttonationalindkomst (1+2+3)	B.6g	12.832

Tabel 6. **Konto for anvendelse af disponibel indkomst, løbende priser (mio. kr.)**

	ENS-kode	2004
1 Disponibel bruttonationalindkomst	B.6g	12.832
2 Forbrugsudgift	P.3	9.633
3 Bruttoopsparing (1-2)	B.8g	3.199

Tabel 7. **Konto for kapital, løbende priser (mio. kr.)**

	ENS-kode	2004
1 Bruttoopsparing	B.8g	3.199
2 Kapitaloverførsler fra udlandet	D.9	(202)
3 Ændr. i nettoformue forårsaget af opsp. og kap. overf. (1+2)	B.10.1	2.997
4 Faste bruttoinvesteringer mv.	P.51+P.53	1.879
5 Lagerforøgelser	P.52	(117)
6 Anskaff. af ikke-finansielle ikke-producerede aktiver, netto	K.2	2
7 Fordringserhvervelse, netto (3-4-5-6)	B.9	1.233

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

Najaaraq Kreutzmann
E-mail: NAKR@stat.gl

Nationalregnskab 2009:1

4. september 2009

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: 36 23 60 · Fax: 36 23 61
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

